

Stenen Man wordt door bliksem getroffen (1978)

Door Jeanine Otten

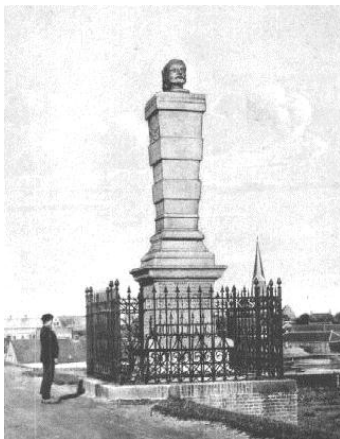
De Stenen Man op de Westerzeedijk te Harlingen wankelde tijdens een zware onweersbui, in de nacht van dinsdag 4 juli op woensdag 5 juli 1978 hevig op zijn voetstuk. Om kwart over een 's nachts sloeg de bliksem in het beeld. Het bleef wel staan, maar de sokkel werd door de enorme klap zwaar beschadigd. De gedenkplaten onder de twee koppen werden door de blikseminslag zo'n tien centimeter verzet en op verschillende plaatsen werden stukken steen weggeslagen. De koppen zelf bleven gelukkig volledig gespaard.

Het Waterschap der Vijfdelen Zeedijken Buitendijks, dat het monument beheert, liet in de loop van de morgen de brokstukken, die her en der verspreid lagen, opruimen. Het was de eerste keer dat de man met de twee gezichten slachtoffer werd van de natuurelementen.

De terminus (grenspaal) De Stenen Man verrees in 1576 op de Westerzeedijk, als scheidingsteken tussen de waterschappen Vijfdelen Zeedijken Binnendijks en Vijfdelen Zeedijken Buitendijks en ter ere en nagedachtenis van Caspar de Robles, Heer van Billy, een in Portugal geboren Spaanse aanvoerder, die in die tijd voor Filips II stadhouder over Friesland en Groningen was.

Onder zijn bevel werd na de Allerheiligenvloed in 1570, waarbij circa twintigduizend mensen om het leven kwamen, met vereende krachten aan een goede zeekering gewerkt. De hele Friese kust werd van dijken voorzien, en die vormden samen een kustbeveiliging van een degelijkheid zoals men die tot dan toe niet gekend had.

In de volgende twee eeuwen raakte het monument voor Caspar de Robles dermate in verval dat het moest worden opgeruimd. In 1774 kwam er dankzij Karel George, graaf van Wassenaar Twickel, grietman van Franekeradeel, een nieuw standbeeld voor Caspar de Robles, precies gelijk aan het vorige en op dezelfde plaats. In 1899 onderging de Stenen Man nog eens een vernieuwing. Daarna is hij nog twee keer bij dijkverhogingen in het kader van de deltawerken opnieuw van zijn plaats gehaald, in de jaren '70 van de 20ste eeuw, en bij de laatste dijkophoging voltooid in 2010.

(Bron: Friesch Dagblad 06-07-1978 en Friesch Dagblad 21-11-1973)